

Кучерявенко Олег Борисович, головний судовий експерт, Харківський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України, oleg3791@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ СИТУАЦІЙ ЗА УЧАСТЮ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ІЗ СПЕЦІАЛЬНИМИ СИГНАЛАМИ

Як відомо, до редакції Правил дорожнього руху України, протягом останніх 12 років з певною періодичністю були внесені зміни. Нерідко зміни у Правилах дорожнього руху тягнуть за собою також зміни в оцінці дій учасників дорожнього руху, яку повинні давати судові експерти під час проведення автотехнічних експертиз та досліджень.

Зокрема пропонуємо звернути увагу на оцінку дій водіїв у дорожніх ситуаціях за участю транспортних засобів із спеціальними сигналами.

Відповідно до вимог п. 3.1 Правил дорожнього руху України водії оперативних транспортних засобів, виконуючи невідкладне службове завдання, можуть відступати від вимог розділів 8 (крім сигналів регулювальника), 10-18, 26, 27 та пункту 28.1 цих Правил за умови увімкнення пробліскового маячка синього або червоного кольору і спеціального звукового сигналу та забезпечення безпеки дорожнього руху. За відсутності необхідності додаткового привертання уваги учасників дорожнього руху спеціальний звуковий сигнал може бути вимкнений [2].

Згідно з вимогами п. 3.2 Правил дорожнього руху України у разі наближення транспортного засобу з увімкненим синім проблісковим маячком та (або) спеціальним звуковим сигналом водії інших транспортних засобів, які можуть створювати йому перешкоду для руху, зобов'язані дати йому дорогу і забезпечити безперешкодний проїзд зазначеного транспортного засобу (і супроводжуваних ним транспортних засобів)...[2].

Як виходить з положень п. 1.10 Правил дорожнього руху України перешкода для руху - нерухомий об'єкт у межах смуги руху транспортного засобу або об'єкт, що рухається попутно в межах цієї смуги (за винятком транспортного засобу, що рухається назустріч загальному потоку транспортних засобів) і змушує водія маневрувати або зменшувати швидкість аж до зупинки транспортного засобу [2].

Аналізуючи вищенаведене, слід дійти висновку, що вимоги п. 3.2 Правил дорожнього руху, під час проведення автотехнічних експертиз та досліджень, можливо застосовувати для оцінки дій водіїв лише у випадку руху їх транспортних засобів у напрямку, попутному з напрямком руху транспортних засобів із спеціальними сигналами. На проїзд перехресть вказані вимоги вже не поширюються.

Література

1. Можливості використання спеціальних знань при розслідуванні дорожньо-транспортних пригод / Авт. - уклад. С.О. Шевцов. – Х.: СПД-ФО Чальцев О.В., 2005. – 308 с.: іл.

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2018 № 1306 Про правила дорожнього руху (із змінами): <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-п>.

3. Судебная автотехническая экспертиза: Теоретические основы и методики экспертного исследования при производстве автотехнической экспертизы: пособие для экспертов-автотехников, следователей и судей/ [под ред. В.А. Иларионова]: в 2 ч. – М.: ВНИИСЭ, 1980. – ч.2. – 491 с.

Лук'янченко Юрій Олександрович, судовий експерт сектору автотехнічних досліджень відділу автотехнічних досліджень та криміналістичного дослідження транспортних засобів Черкаського НДЕКЦ МВС України
Харенко Валерій Богданович, судовий експерт сектору автотехнічних досліджень відділу автотехнічних досліджень та криміналістичного дослідження транспортних засобів Черкаського НДЕКЦ МВС України

СУЧАСНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДТП

В наш час наука не стоїть на місці, а знаходиться в стані постійного розвитку. Розвиваються транспортні засоби, розвиваються і засоби їх дослідження, а також обставин, які з ними пов'язані, таких як дорожньо-транспортні пригоди (ДТП). Метою дослідження кожної ДТП є встановлення причинно-наслідкового зв'язку між діями учасників ДТП, її наслідками і вимогами Правил дорожнього руху. В Україні на даний момент використовуються класичні методи дослідження місця ДТП, які довгий час не отримували розвитку. В той час як у деяких розвинених країнах активно використовуються методи, які тільки розпочинають свій шлях у нашій країні, такі як:

- відеоспостереження;
- реєстратори даних про подію (EDR);
- лазерне сканування місця ДТП;
- лазерне вимірювання;
- програмне моделювання ДТП тощо.

Лазерне сканування – один із прогресивних методів дослідження місця ДТП. Воно проводиться за допомогою спеціального обладнання (сканер марки Faro, Leica, Riegl і т.д.) і програмного забезпечення на комп'ютері.